

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.392/2018/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Gimesi Ágnes előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. szeptember 12.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem
büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): I. terhelt és társai

Elsőfok: övárosi Törvényszék, 2017. február 24., nyilvános
tárgyalás, 5.B.246/2015/142. számú ítélete

Másodfok: övárosi Ítéltábla, 2017. szeptember 26., nyilvános
ülés, 4.Bf.143/2017/12. számú ítélete

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: I. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván a Fővárosi Törvényszék 5.B.246/2015/142. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.143/2017/12. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2017. február 24. napján megtartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 5.B.246/2015/142. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntettségében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettségében [Btk. 184. § (1) bekezdés b) pont V. fordulat].
- [2] Ezért őt - mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül - 9 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá 73.500 forint vagyonelkobzást rendelt el. Kimondta, hogy az I. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Megszüntette a Fővárosi Bíróság 8.Bk.908/2008/2. számú összbüntetési ítéletével kiszabott 8 év 6 hónap fegyházbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot. Az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásába beszámítani rendelte. Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű terhelt és védője által bejelentett fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és jogerőre emelkedett 4.Bf.143/2017/12. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta annyiban, hogy a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, egyebekben az I. rendű terheltet érintően helybenhagyta.

II.

1.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Elsősorban azt sérelmezte, hogy a vád tárgyává tett cselekményeket nem az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: korábbi Btk.) alapján bírálták el. Az elítélés alapjául szolgáló bűncselekmények közül ugyanis kizárólag egy átadást követhetett el a letartóztatása napján, azaz 2013. július 4-én, a többi rész-cselekményét 2013. július 1. napja előtt követte el. Erre tekintettel a korábbi Btk. szerint kellett volna elbírálni a bűncselekményeket. E jogszabály alapján pedig a

terhére megállapított bűncselekmény helyesen a 282/C. § (4) bekezdésében meghatározott bűncselekménynek minősülne miután orvosilag igazoltan kábítószerfüggő.

- [5] Jogi álláspontját alátámasztja az a tény (is), hogy a bíróság megszüntette a Fővárosi Bíróság 8.Bk.908/2008/2. számú összbüntetési ítéletével kiszabott 8 év 6 hónap fegyházbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot. A feltételes szabadsága ugyanis 2013. június 20. napján járt le.
- [6] Sérelemzte továbbá az I. rendű terhelt, hogy a másodfokú bíróság helytelenül értékelte 1. és 2. számú tanúvallomását. 1. számú tanú a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 13.B.11.168/2014. szám alatt folyamatban vont büntetőügyben a 2015. június 23. napján tett vallomásaiban úgy nyilatkozott, hogy „azon a napon, amikor az események történtek, mi nem találkoztunk, sőt az előző napon és előző héten és előző hónapokban sem”, így kizárt, hogy részére kábítószerrel adott át.
- [7] 2. számú tanú nyilatkozata szerint ő „járt az én lakásomon, vásárolt ott valami fűvet egy hölgytől”. Ekként e tanúvallomás sem tartalmaz terhelő adatot az ő cselekvősege tekintetében.
- [8] 3. számú tanú vallomásaival összefüggésben kifejtette, hogy nyilatkozatai ellentmondásosak voltak. Ugyanakkor e tanú alátámasztotta az ő védekezését, amely szerint: a „diszkóban érdeklődött nálam, hogy hol szerezhetne anyagot, és én a lakótársamhoz irányítottam”.
- [9] A II. rendű terheltet ugyancsak a lakótársához irányította. A II. rendű terhelttel a 2013. július 4. napján történt letartóztatásáig kizárólag köszönő viszonyban volt. Ezen a napon „történt az a bizonyos átadás a II. rendű terhelt részére, ami azonban kétséges, hogy egyáltalán átadás volt-e, ezt tisztázni kellett volna”.
- [10] Előadta, hogy a lakótársának a kilétét a bírósági eljárásban azért nem fedte fel, hogy „a tárgyalásokon, maga a bíróság olvassa fel, hogy mást bűncselekménnyel ne vádoljak.” Ezen túlmenően a lakótársa nem tudta, hogy mit árul, „mert nekem végig azt mondta, hogy Neten veszi és ez Bio anyag, amit nem büntetnek.” Ezt a tájékoztatást ő hitelt érdemlőnek tartotta, mert már többször fogyasztott speedet, de „annak más az íze.” és számára is csak a „Rendőrségen derült ki, hogy ez Speed, mikor a Rendőrség készített egy gyors tesztet”.
- [11] Sérelemzte továbbá, hogy a kirendelt védője az eljárás során nem megfelelően látta el a védelmet, mert nem tett indítványokat és nem terjesztett elő beadványokat.
- [12] Az I. rendű terhelt mindezek alapján új eljárás lefolytatását és a megfelelő következtetések levonását kérte a Kúriától.
2.
- [13] A Legfőbb Ügyészség a BF.401/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [14] Kifejtette, hogy az I. rendű terhelt lényegében a jogerős ítéletben megállapított tényállás megalapozottságát vitatja, amely a (korábbi) Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati

eljárásban törvény által kizárt. A terhelt bűnössége, illetve a bűncselekmény minősítése csak a tényállással mindenben összhangban álló tényállításokkal vitatható, azonban a tényállás az I. rendű terhelt tévedésére, illetve kábítószer-függőségének fennállására vonatkozó tényeket nem tartalmaz, így az indítvány e részében a törvényben kizárt.

- [15] Az irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt a természetes egységgént értékelhető bűncselekmények egyes részselekményeit 2013. július 1. napját követően, azaz a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) hatályba lépése után követte el. Mivel így az elkövetéskor és az elbíráláskor is azonos büntetőtörvény volt hatályban, ezért a Btk. 2. § (2) bekezdésének alkalmazása fel sem merülhetett.
- [16] Az alapügyben eljáró bíróságok feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem követtek el. A védő eljárására vonatkozó észrevételek a terhelt szubjektív megítélését tartalmazzák, amelyek azonban nem alkalmasak kizárási ok megállapítására.
- [17] A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.B.246/2015/142. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.143/2017/12. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.
3.
- [18] Az I. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára észrevételt tett.
- [19] Kifejtette, hogy álláspontja szerint az alapeljárásban nem nyert bizonyítás az a tény, hogy az I. rendű terhelt általa is tudottan kábítószerrel adott át valakinek. 2013. július 4. napján pedig senki részére nem adott át semmit.
- [20] Mivel az I. rendű terhelt a minősítés törvényességét is támadja, ezért azt kérte a Kúriától, hogy a felülvizsgálati indítványt nyilvános ülésen bírálja el.
4.
- [21] Az I. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára észrevételként csatolta a nyomozási iratok 1295. oldalán elfekvő összefoglaló jelentés fénymásolatát annak igazolására, hogy a lakásán 2013. július 4. napján megtartott házkutatás során lefoglalt kábítószeres csomagolásán a szaktanácsadói nyilatkozat alapján daktiloszkópiai nyomtörödékek váltak láthatóvá, azonban azonosság nem volt megállapítható, azok nem az I. rendűtől származnak. Ezért a bíróság által megállapított tényekkel szemben egyetlen kábítószerhez kötődő tárgyon sem volt rajta az ujjlenyomata.

III.

- [22] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa részben a törvényben kizárt, részben alaptalan, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozata

megalapozott.

1.

[23] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa 2018. március 13. napján érkezett a Kúriára. Időközben - 2018. július 1. napjával - azonban hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.). A Kúria a 2018. július 1-je előtt érkezett felülvizsgálati indítványt a Be. alapján bírálta el, tekintettel arra, hogy a Be. 868. § (1) bekezdésében meghatározott átmeneti rendelkezés szerint az új törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.

2.

[24] Az I. rendű terhelt elsősorban a bűnösségének megállapítását sérelmezte a terhére rótt bűncselekményekben. Indítványa szerint az alapeljárásban nem nyert bizonyítást az a tény, hogy általa is tudottan kábítószerrel adott át valakinek. 2013. július 4. napján pedig senki részére nem adott át semmit. Ezért az eljárás során nem sikerült ítéleti bizonyossággal igazolni azt, hogy a terhére rótt bűncselekményeket elkövette.

[25] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely csak a Be. 648. § a), b) és c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okokból, és a Be.-ben meghatározott feltételek szerint vehető igénybe.

[26] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[27] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[28] Minderre tekintettel azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, a Kúria kizárólag az ítéletben rögzített tények alapul vételével vizsgálhatja.

[29] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabott ki [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].

[30] Ugyanakkor az I. rendű terhelt az indítványában kifejezetten az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta a kábítószer-kereskedelem büntettségének, valamint az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettségének a megállapítását, ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

[31] Erre tekintettel a Kúria nem vizsgálhatta 2. számú és 1. számú tanúk, valamint a II. rendű terhelt

vallomásának tartalmi elemeit és azok hitelességét, továbbá 3. számú tanú vallomásának következetességét sem. Nem foglalhatott állást abban a kérdésben sem, hogy a daktiloszkópiai szaktanácsadói véleményt az alapügyben eljáró bíróság - a rendelkezésre álló összes bizonyítékkal egybevetve - helytállóan értékelte-e. Mindez a bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása körébe tartozik, aminek a vizsgálata a kifejtettek alapján a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

- [32] A jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás nem tartalmaz olyan ténymegállapítást, amely a terhelt felülvizsgálati indítványában írt tévedés megállapítását megalapozná. A terhelt e hivatkozása kapcsán is a bizonyítékok tényállás megállapításához vezető értékelést támadta.
- [33] A jogerős ítéletben megállapított tényállás - és a határozat indokolása - az I. rendű terhelt kábítószer-függőségére vonatkozó tényadatot sem tartalmaz, így azt a Kúria - a fent kifejtettek alapján - ugyancsak nem vizsgálhatta.
- 3.
- [34] Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványát a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapította. Azt állította, hogy a bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértésével került sor, illetve hogy a bűncselekmény törvénysértő minősítése és a büntető anyagi jog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetés kiszabására került sor.
- [35] A korábbi Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja anyagi jogi szabálysértés esetén szolgált felülvizsgálat alapjául.
- [36] Az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában megjelölt felülvizsgálati okok a Be. 648. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján továbbra is felülvizsgálati okot képeznek.
- [37] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Az I. rendű terhelt a bűnösségének a megállapítását azonban a tényállás támadásán keresztül támadta és ezért e körben indítványa a törvényben kizárt indítvány - amint az fentebb már kifejtésre került.
- [38] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.
- [39] Erre a felülvizsgálati okra hivatkozott az I. rendű terhelt, amikor azt állította, hogy a Btk. 2. § (2) bekezdésének téves alkalmazásával törvénysértően minősítették a terhére rótt bűncselekményeket és ez törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte.
- [40] A Be. 659. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Ez azt jelenti, hogy a Kúriának a

felülvizsgálati indítvány elbírálása során azt a Btk.-t kell alkalmaznia, mint amit a megtámadott határozatában a bíróság alkalmazott, valamint az alapeljárás idején hatályban volt Be. alapján kell vizsgálnia a bíróságok eljárásának törvényességét.

- [41] A Btk. 2. § (1) és (2) bekezdése szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni, kivéve ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, mert ebben az esetben az új büntetőtörvényt kell alkalmazni.
- [42] Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt a tényállás 1. és 2. pontjaiban részletezett cselekményeket 2011. május 8. napját követően, 2013. július 4. napjáig követte el.
E cselekmények elkövetési idejében 2013. június 30. napjáig a korábbi Btk., míg 2013. július 1. napjától a Btk. volt hatályban.
- [43] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a több részecselekmény által megvalósult természetes egységet képező bűncselekmény elkövetésének ideje az utolsó részecselekmény befejezésének időpontja.
- [44] A természetes egységként megvalósult bűncselekmény, valamint a bűnhalmazatban álló több bűncselekmények esetén az elkövetéskor, illetve az elbíráláskor hatályban lévő büntetőtörvény alkalmazásának a kérdése csak akkor merülhet fel, ha a természetes egységet alkotó valamennyi részecselekmény, illetve bűnhalmazatban lévő valamennyi bűncselekmény elkövetésére az elbíráláskor hatályban lévő új törvény hatálybalépése előtt került sor (BH 2004.304., BH 2002.467.).
- [45] Az irányadó tényállás alapján a tényállás 1/A. és 1/C. pontjában írt cselekményt az I. rendű terhelt nem 2013. július 1. napja előtt követte el (fejezte be), így a korábbi Btk. alkalmazásának a lehetősége fel sem merült.
- [46] Mindezekre tekintettel az időbeli hatály kérdését az alapügyben eljáró bíróságok a törvény helyes értelmezése alapján döntötték el.
4.
- [47] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja értelmében a jogerős ítéletben kiszabott büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására.
- [48] Miután az elbírált bűncselekmények minősítése törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta (EBH 2011.2387).
5.
- [49] Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában sérelmezte azt is, hogy a kirendelt védő nem megfelelően látta el a védelmét.
- [50] A Be. 649. § (2) bekezdése értelmében felülvizsgálatnak kizárólag a bíróság jogerős ügydöntő határozatának meghozatala során megvalósult és a törvényben kimerítő jelleggel felsorolt eljárási szabálysértésekre hivatkozással lehet helye. Erre tekintettel a

kirendelt védő eljárása nem képezheti felülvizsgálat tárgyát.

- [51] A Kúria a Be. 659. § (5) bekezdése alapján hivatalból lefolytatott vizsgálata alapján megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést nem vétettek.
- [52] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [53] A kirendelt védő a Legfőbb Ügyészség indítványának kézhezvétele után, nyilvános ülés kitűzését indítványozta. A Be. 660. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a védő ez irányú indítványa csak abban az esetben köti a Kúriát, ha a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül terjeszti elő.
- [54] A kifejtettek alapján a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 656. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva és miután hivatalból vizsgálandó ún. abszolút eljárási szabálysértést [Be. 659. § (6) bekezdés] sem észlelt - az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a megtámadott határozatot az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés a) pont].
- [55] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki.
Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 651. § (6) és (7) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. szeptember 12.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró